

KIRJANPITO 22C00100

Luento 6b: Arvonlisävero

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

VEROTUKSEN RAKENNE

- Verotuksen rakenne Suomessa 2014 (vero.fi; OECD):
 - Tuloverot 35,0%
 - Kulutusverot 32,8%
 - Muut verot 32,2%

ARVONLISÄVERO (ALV)

- Yleinen kulutusvero, joka kerätään välillisenä verona tavaroiden ja palveluiden hinnoissa.
- Veron määrä on 24% tavaran tai palvelun verottomasta hinnasta.
- Verovelvolliset keräävät ja tilittävät veron:
 - Myynteihin sisältyvä vero
 - Ostoihin sisältyvä vero
 - = Tilitettävä määrä

ESIMERKKI

	Hinta	Veroton	Vero 24%	Tilitys
• Valmistaja:				
– Myynti	124,00	100,00	24,00	24,00
• Tukkukauppa:				
– Osto	124,00	100,00	24,00	
– Myynti	186,00	150,00	36,00	12,00
• Vähittäiskauppa:				
– Osto	186,00	150,00	36,00	
– Myynti	223,20	180,00	43,20	<u>7,20</u>
				43,20
• Lopullinen kuluttaja maksaa 223,20 , jossa veroa 43,20.				

VEROVELVOLLISUUS

- Alv:a suoritetaan Suomessa tapahtuvasta:
 - Liiketoiminnan muodossa tapahtuvasta tavarán ja palvelun myynnistä
 - Tavarán maahantuonnista
 - Tavarán yhteisöhankinnasta.

VEROVELVOLLISUUS

- Verovelvollinen on tavaran tai palvelun myyjä sekä tavaran maahantuoja.
 - Rakennusalaalla ns. käännetty verovelvollisuus, eli ostaja on verovelvollinen
- Poikkeukset yleisestä verovelvollisuudesta:
 - Vähäinen toiminta (liikevaihto < 10.000 e/v, huojennus 10 000 – 30 000e)
 - Yleishyödyllinen yhteisö (vain elinkeinotulosta)
 - Valtio ja kunta (vain liiketoiminnasta).

VEROVELVOLLISUUS

- Alv:n ulkopuolinen toiminta mm.:
 - Kiinteistönluovutus (myynti ja vuokraus)
 - Terveysten- ja sairaanhoito, sosiaalihoito
 - Koulutus
 - Rahoituspalvelut ja vakuutustoiminta.

VEROLLISUUS / VÄHENNYSKELPOISUUS

- Tavaroiden ja palvelujen myynti on veronalaista:
 - Tavarat:
 - Aineelliset esineet ja energiahyödykkeet
 - Palvelut:
 - Kaikki muu liiketoiminnassa myytävä
 - Myynti:
 - Tavarantoimittajan omistusoikeuden luovuttaminen
 - Palvelun suorittaminen vastiketta vastaan
 - Omaan käyttöön ottaminen.

VEROLLISUUS / VÄHENNYSKELPOISUUS

- Hintaan ei sisälly arvonlisäveroa:
 - Yritysjärjestelyt (alv 0%)
 - Vienti EU:n ulkopuolelle.

VEROLLISUUS / VÄHENNYSKELPOISUUS

- Vähennyskelpoisia verolliseen toimintaan:
 - Hankittu tavara tai palvelu
 - Maahantuotu tavara
 - Yhteisöhankinta.

VEROLLISUUS / VÄHENNYSKELPOISUUS

- Vähennyskelvottomia mm.:
 - Yrittäjän yksityinen kuluttaminen (asunto, auto)
 - Edustusmenot.

VERON PERUSTE JA MÄÄRÄ

- Vero on 24% verottomasta myyntihinnasta:

veroton hinta	100
+ vero 24%	24
<hr/>	
= verollinen hinta	124

$$\text{vero} = \frac{\text{verollinen hinta} * \text{verokanta}}{(1 + \text{verokanta})}$$

tai

$$\text{vero (24\%)} = \text{verollinen hinta} * 0,194$$

ESIMERKKI

$$\begin{aligned}\text{Vero} &= \text{verollinen hinta} - \text{veroton hinta} \\ &= \text{verollinen hinta} - \text{verollinen hinta} / (1 + \text{verokanta}) \\ &= \text{verollinen hinta} * \text{verokanta} / (1 + \text{verokanta})\end{aligned}$$

Verokannalla 24%:

$$\text{Vero} = 124 * 0,24 / 1,24 = 24$$

$$\text{tai} = 19,4 * 124 = 24; (24 / 124 = 19,4 \%)$$

VEROKANNAT

- Yleinen verokanta 2013 alkaen 24%.
- Muut verokannat:
 - 14%: elintarvike ja rehuaine, ravintola- ja ateriapalvelut
 - 10%: henkilökuljetus, majoitustoiminta, liikuntapalvelu, teatteri yms. esitys, lääke, kirja, sanoma- ja aikakauslehtien tilausmyynti.

VERON MAKSAMINEN JA ILMOITTAMINEN

- Suoriteperuste, tilikauden aikana myös laskutusperuste.
 - Maksuperuste, jos liikevaihto $\leq 500\,000$ €
- Ennakkomaksut maksuperusteella.
- Veroilmoitus ja tilitettävän veron maksu verotilille verokausittain:
 - Kalenterikuukautta seuraavan toisen kk:n 12. päivänä
 - Pienyrittäjille 3 kk:n jaksoissa tai kalenterivuositain.

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

LASKUJEN ALV-MERKINNÄT

- Laskujen alv-merkinnät (ALV 209§) mm.:
 - laskun antamispäivä ja juokseva tunniste
 - myyjän ja ostajan alv-tunniste (Y-tunnus)
 - myyjän ja ostajan nimi ja osoite
 - tavaroiden määrä ja laji sekä palvelujen laajuus ja laji
 - tavaroiden toimituspäivä, palvelujen suorituspäivä tai ennakkomaksun maksupäivä
 - veron peruste verokannoittain ja yksikköhinta ilman veroa ja hyvitykset ja alennukset
 - verokanta
 - suoritettavan veron määrä.

ALV JA KIRJANPITO

- Veron määrittämiseen tarvittavat tiedot kirjanpidosta. (OVML 26§)
- Vero kohdistetaan kalenterikuukausittain. (AVL 135§)
- Veron määrään vaikuttavat liiketapahtumat kirjattava kk-kohtaisesti kalenterikk:ta seuraavan toisen kk:n 12. päivään mennessä. (OVMA 2§)
- Veron määrään vaikuttavien liiketapahtumien perustuttava kirjanpidon tositteisiin.

ALV KIRJANPIDOSSA (Kila):

- **Nettokirjaustapa:**
 - Ostot ja myynnit ovat kirjanpidossa verottomina
 - Alv kirjataan velaksi ja saamiseksi tileille:
 - Myynnin Alv-velka (Suoritettava arvonlisävero).
 - Ostojen Alv-saaminen (Vähennettävä arvonlisävero).
- **Bruttokirjaustapa:**
 - Ostot ja myynnit bruttomääräisinä ao. tileille ja alv:n osuus siirretään yhtenä eränä vähintään kuukausittain.

ESIM. kirjataan seuraavat myynti- ja ostolaskut (alv 24%):

Myynti:

- 1) Lasku 1240 euroa, josta alv 240 euroa.
- 2) Lasku 1860 euroa, josta alv 360 euroa.

Osto:

- 1) Lasku 620 euroa, josta alv 120 euroa.
- 2) Lasku 496 euroa, josta alv 96 euroa.

ESIM. bruttokirjausmenetelmä:

Myyntisaamiset	
1240	
1860	
3100	

Myynnin Alv-velka	
	600

Myynti (24%)	
	1240
	1860
600	3100

Ostovelat	
	620
	496
	1116

Ostojen Alv-saaminen	
216	

Ostot (24%)	
620	
496	
1116	216

ESIM. nettokirjausmenetelmä:

Myyntisaamiset		Myynnin Alv-velka		Myynti (24%)	
1240			240		1000
1860			360		1500
3100			600		2500

Ostovelat		Ostojen Alv-saaminen		Ostot (24%)	
	620	120		500	
	496	96		400	
	1116	216		900	

ERIKOISTAPAUKSIA

- Osamaksukauppa:
 - Myyjä kirjaa veron saatujen maksujen kertymisajankohdan mukaan
 - Ostaja kirjaa vero hyödykkeen vastaanottohetken mukaan.
- Leasing:
 - Tavarahan vuokraus on verollista toimintaa
 - Vero kirjataan suoritettavien maksujen kertymisajankohdan mukaan.

TAVARAN HANKINTA ULKOMAILTA

- Tavarantoimitus Yhteisön alueelta (*yhteisöhankinta*):
 - Verotetaan määränpäämaassa
 - Veron perusteena ostajan ja myyjän sopima hinta
 - Suoritettava vero voidaan vähentää, jos tulee vähennykseen oikeuttavaan käyttöön, eli ei synny tilitettävää veroa.
- Tuonti Yhteisön ulkopuolelta (*maahantuonti*):
 - Maahantuojat laskevat ja ilmoittavat veron tullauspäätöksen kuukaudelle
 - Veron perusteena tullausarvo (= hinta + tullit yms. maksut)
 - Suoritettava vero voidaan vähentää, jos tulee vähennykseen oikeuttavaan käyttöön, eli ei synny tilitettävää veroa.

ESIMERKKI: Koneen tuonti vähennyskelpoiseen käyttöön

a) Yhteisöhankinta:

Hankintahinta	10000
Arvonlisävero 24%	2400

Koneet ja kalusto
 Yhteisöhankinta

10000

Hankintojen
 Alv-saaminen

2400

Alv-velka
 Yhteisöhankinnoista

2400

Ostovelat

10000

ESIMERKKI: Koneen tuonti vähennyskelpoiseen käyttöön

b) Maahantuonti:

Hankintahinta	10000
Tulli yms.	<u>2000</u>
Tullausarvo	12000
Arvonlisävero 24%	2880

Koneet ja kalusto Maahantuonti	Maahantuonnin Alv-saaminen	Alv-velka maahantuonnista	Ostovelat
<u>12000</u>	<u>2880</u>	<u>2880</u>	<u>12000</u>

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

TÄRKEÄÄ

- Veron määräytyminen ja laskeminen
- Kirjaaminen kirjanpidossa

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

TEHTÄVÄT 8

- TEHTÄVÄ 28., DATATISKI OY:
 - *Arvonlisävero.*
 - Kirjaa vientilausekkeina syyskuun liiketapahtumat, kirjaa arvonlisävero nettokirjaustapaa noudattaen ja tee arvonlisäverolaskelma.